

Almeida

Katekese tinan ida ne'e nian, sei koalia kona ba "Don Boaco nia Mehi kona ba Diamante sanulu". Iha fulan Abril no Maio nia laran ita sei koalia kona ba: *Esperansa*

Idea: **Esperansa** mak estado ida ne'ebé hatoo promosaun kona ba ita nia hakarak be diak relasiona ho eventus no sirkuntansia sira iha ita nia moris rasik ka iha mundu enjeral. Dala barak desizaun sira kontrario ho esperansa. Esperansa mak "sentimentu hanesan ita hakarak saida tenki iha ka eventu ruma tenki sai spesial" ka asaun ida "**hateke** ba oin hodi hanoin buat ida ho desijaun no ho rajaun no konfiansa" ka "sentimentu ida kona ba buat ne'ebe deside bele tuir lolos".

Ojectivo : Atu Labariksira hatene saida mak espeansa
Atu Labariksira komprende esperansa katak sa
Atu Labariksira bele fiel ba esperansa be Kreda hanorin

Semana dahuluk
Laran metin iha Kristu nia promesa

Passo

I. Orasaun ...

II. Istoria : Haluha

Iha loron ida tempo feriado nian, labarik ida hahu sobu nia kuartu. Hakarak atu hadia mesa-mesak nia kuartu laran. Maibe too iha armario ropa nian nia forsa la too nune'e nia labele muda. Maski nia hakas an too kosar metan suli mos labele. Nia aman hare katak nia oan hetan susar, nia hasoru difikuldade ida, nune'e nia aman hakabesik ba nia, hodi husu:

'Ó nia forsa la too atu muda armario ne'e, los?

"Los duni papa, armario ne'e todan liu mai ha'u"

Tebes? Ó usa hotu ona ó nia, kbiit, ho ó nia hanoin tomak?

Sim papa, ha'u usa hotu ona ha'u nia kbiit tomak maibe nia book oituan deit!

Apa ho hamnasa midar dehan "oan falta buat ida mak ó sei halo, ó la husu ó nia papa nia tulun"

Oras ne'e apa tulun ó, ita rua muda ó nia armario.

Perguntas

1. Tansa mak labarik ne'e la bele muda armario?
2. Labarik ne'e haluha atu halo saida?
3. Hodi nia papa nia tulun saida mak mosu?
4.

III. Evanjellu

Mat 12: 15-21

Jesus, Maromak nia Atan

¹⁵Tan hatene ona ida ne'e, Jesus hadook An tiha housi fatin neba. Ema barak tuir Nia no Nia fo isin diak ba sira hotu, ¹⁶hodi hateten ba sira atu la bele fo hatene ba ema ida. ¹⁷Nune'e sai tuir duni buat nebe profeta Isaias dehan nanis: ¹⁸"Ha'u nia atan mak ne'e, nebe Ha'u fihir, Ha'u nia doben nebe haksolok Ha'u nia laran teb-tebes. Ha'u sei tau Ha'u nia Espiritu ba Nia, Nia sei haklaken justisa ba nasaun sira. ¹⁹Nia sei la istori malu ho ema eh hakilar; ema ida sei la rona Nia lia iha dalan sira. ²⁰Nia sei la silu tohar tan fafulu nebe atu tohar ona, sei la hu'u mate kabas ahi oan nian nebe sei suar, to'o Nia atu halo justisa manan. ²¹Iha Nia naran mak nasaun sira sei tau sira nia esperansa."

Perguntas

1. Jezús fo saida ba ema barak be tuir nia?
2. Profeta Isaias dehan nanis saida?
3. Nasaun sira tau nia esperansa iha se? tansa?
4.

IV. Sumario

Istoria fo hanorin mai ita katak, nudar labarik ita presisa ema seluk ka ema boot nia tulun, tan ne'e keta konfi-an demais hodi hanoin halo buat ne'ebe todan liu ita nia kbiit, maibe bele hanoin ka mehi kona ba ita nia eastuda nian atu hetan valor boot ka diak. No hatene husu tulun ba maluk sira, ka ba mestre no mestra sira wainhira lisaun be o estuda ne'e difisil. Basa sira mak ita nia esperansa ba ita nia matenek nian.

Esperansa mak maski iha susar no difisil atu muda armario maibe se ita hakrak atu muda, sei muda duni hanesan ita hakarak, basa ne'e mak ita hein. Wainhira ita hein iha Maromak sei haruka tulun mai ita. Naran katak ita laran metin iha Maromak.

Kreda katolika nia hanorin kona ba esperansa dehan:

Esperansa mak virtude Teologal ne'ebé ita hili Maromak nia Reino no Moris rohan laek mak ita nia ksolok, *tau ita nia laran metin iha Kristu nia promesa sira no laos laran metin ba ita nia kbiit, maibe iha Espírito Santo nia kbiit*. “Mai, ita kaer metin iha ita nia esperansa ne'ebé ita dehan sai tiha ona hodi la deskorajem, basa ita promote ita halo tuir”. “Espíritu Santu . . . liu husi Jezús Kristo ita Maksoin mai horik ho ita, atu ita bele hetan Ninia tulun ho sai descendante ba moris rohan laek.

Esperansa ka hein, ne'e nunka kole eh baruk. Hein/ esperansa iha Maromak la hanesan ita hein kareta bemo ka bis, wainhira liu ita fila ba uma aban mak hein fali. Hein/ esperansa iha Maromak mak nafatin no iha tempo tomak. Keta hakiduk ka fila ba uma katak keta lakon esperansa iha Maromak. Ohin ó senti ka hare hanesan ó nia harohan ne'e mamuk deit, keta kole maibe harohan nafatin. Dala ruma ita nia harohan la hanesan ho Maromak nia hakarak mai ita tan ne'e, maibe la bele kole, harohan nafatin toó loron ida sei hetan se ó husu nafatin.

Oras ne'e mos semana ikus ba ita nia tempo kuaresma nian, ita hanoin oituan, ita halo ona saida, hodi prepara ita an ba festa boot ida ne'e. se ita pronto atu selebra festa ida ne'e karik, ita sei iha esperansa boot katak, Ita Na'i Jezús nia terus no mate ne'e, sei iha ksolok boot liu tamba ita Na'i la hela deit iha terus no mate laran maibe sei “moris hias”.

V. Orasaun Final

Semana daruak

Domingo de ramos

Ema hotu laran metin iha Kristu

Passo

I. Orasaun ...

II. Hananu / pinta imajem no 2:

HEBREUS OAN SIRA

333

Hebreus oan sira lori oliveira sanak

La'o tuir hamutuk Na'i;

haklalak hodi dehan: Hosana aas ba!

Raiklaran no buat tomak Maromak nian,
Mundu no buat moris hotu, Maromak, Nia soi.

Maromak hatur rai iha tasi foho;

Hametin rai iha be leten.

Ema se bele sa'e iha Maromak nia foho;

Ema se bele horik iha Nia kadunan santu.

III. Evanjellu

Mt 21: 1-10

Jesus tama nudar liurai iha Jerusalem

¹Wainhira sira besik ona Jerusalem hodi to'o Betfage, iha Foho Oliveira nian, Jesus haruka eskolante na'in rua, ²hodi dehan ba sira: “Imi ba knua nebe iha imi nia oin: imi sei hetan keda kuda burru inan ida kesi hela hamutuk ho kuda oan ida. Kore sira ba, lori mai Ha'u. ³Ema ruma dehan buat ida karik, imi sei hatan: ‘Na'i presisa sira, maibe sei haruka fali keda.’” ⁴Buat ne'e mosu atu halo tuir lia nebe profeta uluk fo sai: ⁵“Imi dehan ba Siao nia oan feto: O nia liurai sei mai hasouru o ho laran kmaus, sa'e kuda burru inan ho nia oan.”

Katekese ba labarik iha fulan Abril

⁶Eskolante sira ba hodi halo nudar Jesus haruka ba sira: ⁷Sira lori kuda inan ho oan mai, tau sira nia unuk iha kuda nia leten, hafoin Jesus tur iha leten. ⁸Ema lubun boot nahe sira nia tais iha dalan; sira seluk tesi ai sanak sira hodi tau iha dalan. ⁹Sira nebe la'o iha Jesus nia oin no sira nebe tuir Nia hakilar maka'as: "Osana ba David nia Oan! Rahun diak ba Ida nebe mai hodi Na'i nia naran! Osana leten aas ba!"

¹⁰Wainhira Jesus tama iha Jerusalem, ema hotu nebe iha sidade dehan: "Se mak ne'e?" ¹¹No ema lubun boot hatan: "Ne'e mak profeta Jesus housi Nazare Galileia nian."

Perguntas

1. Jesus haruka nia eskolante na'in rua, hodi dehan saida ba sira?
2. Se ema ruma hase karik sira sei hatan?
3. Wainhira Jezús tama sidade ema halo saida hasoru nia?
4.

Sumario

Semana santa mak tempo importante iha tinan ida nia laran. Semana santa ne'e hahu ho Domigu de ramos. Domingu ramos ne'e ita hanoin fali Jesus tama Jerusalem hodi sae kuda buru kiik ida. Nia ba iha sidade tamba Nia atu tuir festa Paskoa. Festa Paskoa ne'e lori loron walu nia laran. Ema barak mak simu nia. Sira hakilar no haklalak hodi hatudu katak Jesus mak sira nia liurai. Povo hakilar hodi dehan "hosana! Viva ida be mai hodi nain Nia naran". Se Jezús hakarak sai liurai karik, nia sei sae kuda boot ida. Maibe, Jezús lakohi sai liurai ida hanesan ne'e, Nia haraik-an sae kuda buru deit. Maski Jezús sae kuda kiik ida, kuda buru deit, ema tomak hananu hahi Jezús no foti sira nia ai-tahan no hena nahe iha dalan atu Jezús liu iha leten.

Ne'e mak ita halo tuir ohin dader ita hotu lori ai-tahan ba misa no amululik fo bensa. Buat ne'ebé ita tenki husu ba ita nia-an:

Tansa mak Jezús la sae kuda, saé fali kuda buru?

Ema tuir Jezús haklalak dehan saida? Ohin ó mos halo ida ne'e, ó dehan saida ohin?

Se o mak iha Jezús nia fatin, ó senti saida, wainhira ema nahe nia hena iha rai, halo dalan atu o bele liu iha leten?

Liurai tuir Jezús ne'e mak oinsa?

Buat hotu ne'e Jezús halo tan haraik an, Bibi Atan Diak nia haraik-an atu bele soi nia emar sira be Nia hadomi no nia emar sira be hadomi Nia. Kuda buru ne'e animal ida be ema nafatin hewai. Maibe oras Jezús sa'e nia, wainhira ema nahe hena no ai-tahan iha dalan atu Jezús bele liu, kuda buru mak lori Jezús liu dalan ne'e. buat hirak be halo ba Jezús kuda mos sente. Hanesan ita, Maromak halo Jezús sai liurai, ita mos senti.

Iha semana ne'e nia laran, mai ita hakonu ita nia hanoin sira, kona ba Jezús nia terus no mate, nune'e ita bele hakohi an (sala) ho Jesus too Jezús nia moris hias ita mos moris hias ho Nia.

VI. Orasaun Final

Semana datoluk

Kaer metin iha ita nia esperansa

Passo

I. Orasaun ...

II. Istoría : Ema sufi sira nia istoria (pinta imajem no 3)

Katekese ba labarik iha fulan Abril

Iha ema ida ne'ebé sira hare katak nia mate ona
parenti sira lori nia isin mate ba rate
wainhira, kaixão hatama dadaun ba rate,
derepente ema ne'e moris fali
husi kaião laran, dere kaixão.
Sira loke kaixão. Ema ne'e hader. Imi halo saida?
Nia husu ba sira be haleu nia. "Ha'u moris, ha'u la mate"

III. Evanjellu

Mat 28: 1- 10

Jesus moris hi'as

¹Liu tiha loron Sabadu, iha dadersan nakukun loron uluk semana nian, Maria Madalena no Maria, ida seluk ba hare rate. ²Teki-teki rai nakdoko maka'as, basa Na'i nia anju ida tun housi lalehan, hakbesik mai, duir tiha fatuk hodi tur iha nia leten. ³Nia oin hanesan rai lakan no nia hatais mutin hanesan neve. ⁴Guarda sira nakdedar ho tauk tanba nia, to'o sai hanesan mate. ⁵Maibe anju koalia hodi dehan ba feto sira: "Keta tauk. Ha'u hatene katak imi buka Jesus, nebe ema hedi iha krus. ⁶Nia la iha ne'e, Nia moris hi'as tiha ona nudar Nia dehan nanis. Mai hare fatin nebe sira hatoba Nia. ⁷La'o ba hodi dehan ba Nia eskolante sira: 'Nia moris hi'as ona housi mate, no sei ba uluk liu imi iha Galileia. Imi sei hare Nia iha neba. Ha'u fo sai ona ida ne'e ba imi."

⁸Sira husik kedas rate; ho laran tauk no ksolok boot, sira halai atu fo hatene ba eskolante sira. ⁹Teki-teki Jesus mai hasouru sira dehan: "Haksolok ba!" Sira hakbesik, hakoak Nia ain hodi adora Nia. ¹⁰Jesus dehan ba sira: "Keta tauk; ba dehan ba Ha'u nia maun alin sira atu ba Galileia; iha neba sira sei hare Ha'u."

Perguntas

1. Imi foin rona se mak ba Jezús nia rate?
2. Sira hare saida iha rate?
3. Anjo hameno saida ba sira atu dehan ba eskolante sira?
4. ...

IV. Sumario

Ita liu tempo naruk ida "quaresma" atu mai too iha tempo paskoa ida ne'e. Oras ne'e ita iha tempo Pakoa, Paskoa katak; Jesus manan; manan terus, manan mate. Iha istoria ne'e dehan mai ita katak, mate isin sira hakohi, maibe molok tau rai, nia fo sinal katak nia moris hela, nune'e sira loke fali nia kaixão, no nia moris duni.

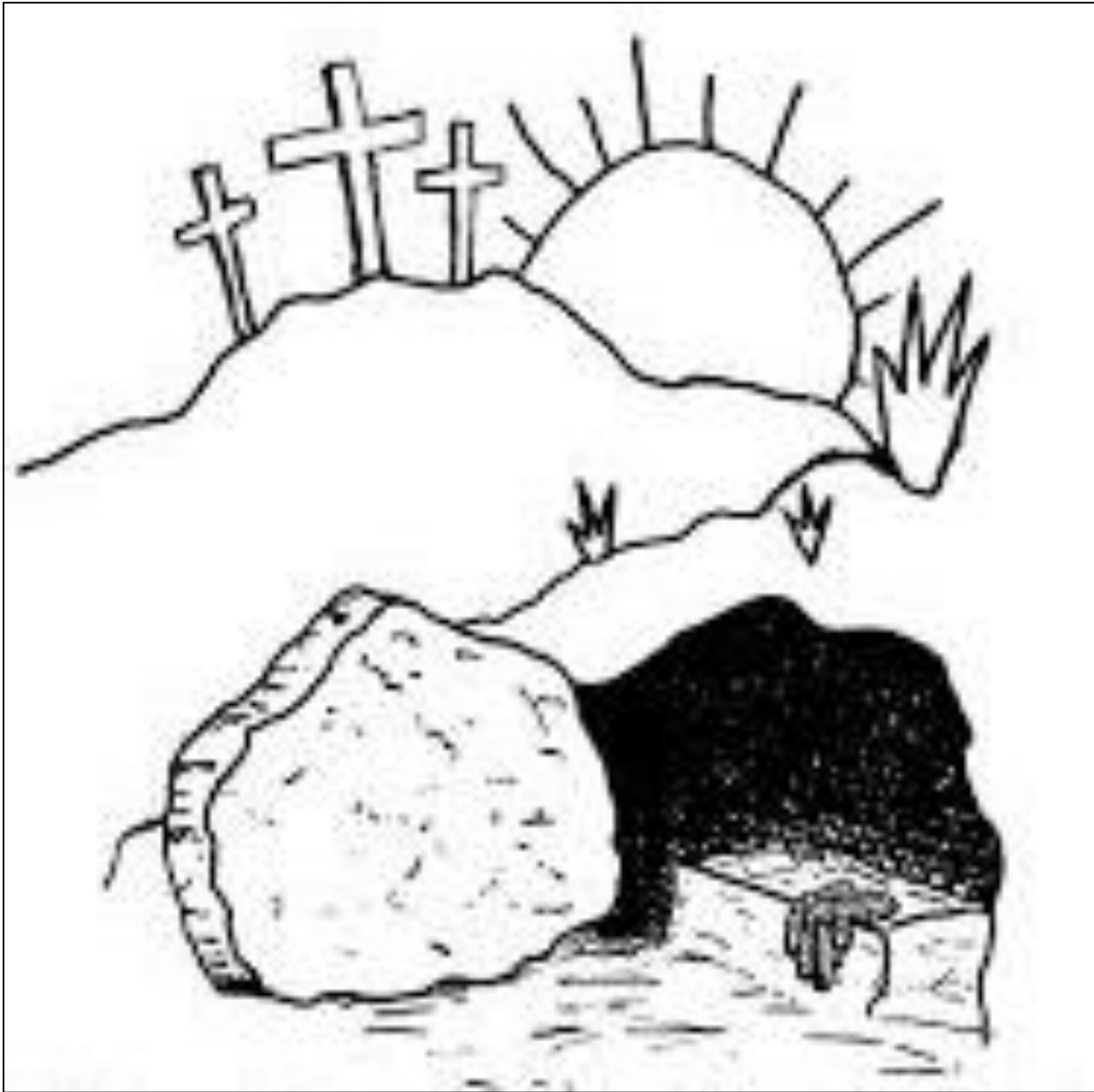
Iha tempo Quaresma nia laran ita halo penitensia, halo jejum, basa ita fiar katak buat hirak ne'e la mohu lakon deit, la lakon tempo deit, maibe" iha folin boot" ne'e mak ita nia esperansa. Iha tempo kuaresma iha duni esperansa ba ressurreiçãu oras ne'e ita haksolok basa ita nia esperansa Maromak hakonu hodi halo Kristo Moris Hias. Hanesan doutrina Kreda katolika hanorin, tuir mai ne'e:

Virtude esperansa hatan ba inspirasaun ksolok rohan laek nian ne'ebé Maromak tau iha ema ida-idak nia fuan; nia hakbiit esperansa iha ema ida-idak nia knaar no purifika atu bele soin ba Reinu Lalehan; ida ne'e hadook ema husi ninia dekorajem; tahan ema wainhira ema seluk la tau matan/ la liga nia; tulun ema ne'e atu hare ba Lalehan nia rahun diak sira. Esperansa fo korazem, nia la halo ema hanoin an no lori ema ba ksolok karidade nian.

Iha tempo kuaresma, ita senti todan no susar atu halo jejum ka sakrifisio maibe nia iha hakaas-an atu halo, ne'e dehan katak nia iha duni esperansa. Maibe sira ne'ebé, eskapa wainhira iha todan no difisil sira la iha esperansa ka lakon esperansa iha Kristo nia promesa sira.

V. Orasaun final

3

2

